

Naročnina mesečno 5 kron. Za inozemstvo se računa naročnina dvojno. - Pismenim vprašanjem znamko za odgovor. — Vse pošiljatve na naslov lista „Sedanjost“.

SEDANJOST

Oglasi: $\frac{1}{2}$ strani K 750.—, $\frac{1}{4}$ K 380.—, $\frac{1}{8}$ K 200.—. Manjši oglasi po 4 K petitvrsta. Pri večkratnem oglaševanju popust. Mali oglasi beseda 1 K, debelo tisk. 2 K.

Ob četrtletnici dr. Krekove smrti.

Bil mož je: kdo je tak med nami, kot on, ki spi v prezgodnji groba jami.

Ideje vodijo svet, a te ideje so revice, dokler ne gredo skozi globoko čuteče srce in veleum velikega značajnega moža.

Dr. Krek je bil mož velikih idej, bil je mož, ki je tudi te velike ideje udeležil.

Bil je predvsem svečenik velike vseobsegajoče krščanske ljubezni. Sam rojen med trpečim ljudstvom, vzgojen v skromnosti je vzljubil rodno zemljo z vso ognjevito svojo dušo, vzljubil trpina kmeta in delavca in iz dna srca se mu je izvil vzklík, ki ga je izrekel Gospod: „Množica se mi smili!“ Zapuščeno, zaničevano in teptano ljudstvo in zavržen narod mu je bil neprestano v mislih in vse njegovo veliko delo je stremilo za tem, da se ta narod dvigne kulturno, gospodarsko in politično.

Videl je, da brez organizacije ne more doseči ničesar, Zavedal se je globoke resnice:

„Kdor je sam, lahko ga vsak premaga. Če sam je, pasti mora še junak!“

Zato je z idealizmom zasnoval veliko kulturno organizacijo „Slovenske krščanske socialne zveze“, ki je zbrala pod svojim okriljem po tedaj v kronovine razkosani Sloveniji vsa katoliška izobraževalna društva. Zasnoval je močno delavsko organizacijo. Bil je največji delavec v slovenskem združništvu. V prepričanju, da je malemu človeku edina rešitev v združništvu, je z ognjevito besedo in s peresom delal na združnem polju, skrbel za snovanje zadrug, zlasti posojilnic rajfajzovk, s pomočjo katerih se je kmečko ljudstvo iztrgalo iz oderuških krempljev. Poglobil je katoliško politično delo in dal na temelju krščanskega socializma SLS, ki zbira v svojih vrstah vse stanovce in ne pozna razrednega boja, trdna solidna tla.

Tej veliki misli, pomagati revnim in teptanim, je bilo posvečeno vse njegovo neumorno delo od zore do mraka, od mraka do dne, delo s peresom na literarnem polju, po vseh strankarskih listih in revijah, njegovo delo na shodih, v društvih, v parlamentu itd.

Za to plodovito misel socialnega dela, ožarjeno z večno lepo idejo krščanske ljubezni je zbral okrog sebe množico mladih delavcev, zavedajoč se, da ima bodočnost oni, ki ima za seboj mladino. Zato je bil v neprestanem stiku z mladim katoliškim akademskim naraščanjem, s katoliškim dijaštvom, z bogoslovci, ka-

Dr. Janez Ev. Krek.

terih profesor je bil, s posvetno in duhovsko inteligenco, kmečko in delavsko mladino. Zato se je po njegovi inicijativi zasnovala organizacija poštene slovenske katoliške mladine, orlovstvo. Njegove plodovite misli pa niso ostale zaprte v mejah slovenske domovine, pogumno so si odprle pot v jugoslovanski svet, med hrvaški katoliški naraščaj. Mož velikan učenosti, je poznal vse slovanske jezike in je iskal stika tudi na severu s Čehi in Poljaki ter Malorusi. Med svetovno vojno se je naučil celo ogrsko, ker je bil prepričan, da ne gre podcenjevati Mažarov. Ako pa hočeš sovražnika poznati, moraš iti v njegovo deželo.

Bil je mož idealist, mož, ki bil je optimist, mož, ki je vedno trpel, upal, da svoje načrte, udeležiti, ki je sodeloval politične in gospodarske boje z velikim zanimanjem na zmago. Z upanjem svoje velike osebnosti je znal potegniti za seboj mladino in ljudstvo, bil je neustrahovan in klevet, narodnih in političnih sovražnikov se ni bal. V dokaz temu so razne njegove kritike, kot n. pr.: „Naša zemlja ima gro-

bov dovolj za svoje sovražnike“, ali pa: „Triglav in gorski velikani naši, ako se poderete vi, mi vas zastavimo s svojimi trupli; bistre struge naših vodá, ako se posušite ve, mi vas napolnimo s svojo svojo srčno krvjo“ itd.

Ko je sesula svetovna vojna vse svoje gorje na domovino, ni miroval, dasi je bilo njegovo zdravje že rahlo. Tisoče beguncem iz bedne Primorske je otiral solze. V podporo beguncem je zasnoval organizacijo, kateri je bil sam predsednik, pod streho „Združne zveze“ je sprejel „Goriško zvezo“ in „Centralno posojilnice“. V dunajskem parlamentu pa je zasnoval leta 1917 velik slovanski opozicijski blok in je kot oče majske deklaracije z neumorno delavnostjo in zadnjimi telesnimi silami prepotoval Dalmacijo, Bosno, Hercegovino, Slavonijo, Hrvaško in pripravljaval množice za Jugoslavijo.

Štiri leta so minila od njegove smrti. Zatonil je, ko je bilo njegovega velikega duha in njegove neumorne enerzije najbolj potreba. In če kdaj, ga pogrešamo danes, ko vlada v razdrapanih razmerah samopašnost, sebičnost, korupcija in klečoplastvo, ko si je svoboda nadela na obraz opičjo krinko in ko bi bilo potreba, da mogočni kladivar razbije lažidemokracijo in utare pot velikemu idealizmu, nesebičnosti, požrtvovalnosti. Dr. I. Česnik.

Dopisi.

Iz Soteske. Ob izredna lepem vremenu se je vršila nadvse krasno uspela svečanost ustanovitve soteškega orlovskega odseka. Slavnosti se je udeležil tudi žužembski odsek v velikem številu svojih članov v kroju s svojo godbo na čelu, ki je topot prvič javno nastopila in pokazuje najboljše uspehe, kar je zasluga agilnega brata Kosička in požrtvovalnosti naše žužembske mladine. Po litanijah je čast. g. župnik Volc otvoril zborovanje s pozdravnim nagovorom. Za njim so govorili br. Radešček, br. dr. M. Gorjanc, br. Kosiček in br. dr. I. Česnik, nakar je br. Munda kot predsednik novomeškega okrožja, h kateremu pripada soteški odsek, prečital orlovsko zaobljubo, čemur so se novi bratje odzvali s krepkim: „Objubljamol!“ Nato je sledila telovadba prostih vaj in skupin. Pohvalno nam je omeniti še posebej naraščaj, zlasti žužembski. Splošno po-

zornost sta vzbujala še posebno dva najmlajša Orliča, katerih eden je sin gosp. Šk r b e t a m l. iz Žužemberka. Starišem in odseku čestitamo na takem naraščanju. Bog jih živi!

Omeniti nam je še kot značilno za nasprotnike, da so Sokoli Luka Darovec in Alojz Vintar iz Gor. Straže ter Ant. Počervina iz Jurke vasi prišli v družbi še nekaterih sebi enakih odvzemati zastave na veselični prostor ter so nato oddale kričali na prostaški način z zastavo v roki na način in v zmislu sokolske vzgoje. Kaj hočemo? Sove se skrivajo v nizke temine, k solncu, k solncu, k svetlobi le Orel hiti!

Gospodarstvo.

Kdo naj plača dolgove?

Kakor smo videli, plačuje naša vlada obresti samo od starih srbskih dolgov in sicer v frankovski valuti, to je 1 frank = 18 kron, in pa obresti od novih dolgov, ki jih je najela država SHS doma ali v tujih državah. V ta namen je stavila v proračunu vsoto preko 47 milijonov to je 846 milijonov kron, ki jih vzame iz državnih dohodkov, to je iz carine in drugih davkov.

Mi Slovenci in Hrvati pa imamo v rokah tudi obveznice avstro-ogrskega vojnega in predvojnega dolga. Koliko je tega, mora biti vladi znano, ker je dobila podatke o teh obveznicah in je vojno posojilo žigosala. Ako cenimo povprečno ves ta dolg, utegne znesti okrog 5 milijard.

Kaj bo s temi dolgovi? Mirovna pogodba določa, da mora vsaka država, ki je dobila en del bivše avstro-ogrske monarhije v posest prevzeti en primeren del avstro-ogrskega predvojnega dolga. Veli-

kost tega dela določi „reparacijski odbor“ antantnih vlad.

Iz tega je razvidno, da mora tudi naša država prevzeti en primeren del tega dolga in ga obrestovati v zakoniti valuti. N. pr. zlata renta se mora tudi danes v zlatu obrestovati. Kako velik je ta del, ki pride na našo državo, „reparacijski odbor“ še ni določil, vendar bi bilo prav, če bi se vsaj tem ljudem, ki imajo obveznice avstro-ogrske rente v rokah plačevale obresti v slabi kronski valuti, ko jih bo treba pozneje v dobri valuti za več let nazaj izplačati, kar bo vzelo velike vsote. Pa to bomo že počakali, ker je v mirovni pogodbi zagotovljeno.

Bolj žalostna je slika avstro-ogrskega vojnega posojila. O teh pravi mirovna pogodba, da naj napravi z njim vsaka nasledstvena država, kar hoče. — Kaj misli naša vlada o tem posojilu? — Dosihmal še nismo slišali nič gotovega od vladne strani. Ker je pa ta molk lahko znak, da ga ne mara prevzeti, bi bilo treba od strani naših poslancev storiti potrebne korake, da se obvarujejo Slovenci in Hrvati velike škode. Že pri razmeri krone do dinarja smo bili hudo udarjeni — 4 na 1 — dočim so Črnogorci dobili za svoje od krone manjvredne perperje dinar za perper. Še danes se vidi, da nima v Srbiji dinar kupne veljave za 4 krone, perper pa še manje, zdaj naj pa še nekaj milijard kron v vojnem posojilu naloženih izgubimo. To je krivično. Ako moramo Slovenci in Hrvati plačevati stare srbske dolgove, morajo tudi Srbi prevzeti ta avstro-ogrski vojni dolg, ki je v rokah Slovencev in Hrvatov.

Če pa tega nočejo, potem pa plačujemo vsak svoje stare dolgove. Mi Slovenci in Hrvati te dolgove lahko sami plačamo vsaj v sedanji valuti, ker ne znašajo niti

petinke srbskega vojnega dolga. Tako bomo rešili naše imetnike avstro-ogrskega vojnega posojila škode in izgube.

V ta namen se mora v finančnem ministrstvu vpeljati poseben računski oddelek za Slovenijo in hrvatsko pokrajino, ki bo skrbel za obrestovanje in amortizacijo tega dolga.

Najbolje bi pa služila tudi tukaj avtonomija Slovenije in Hrvatske.

Spomini na avstrijsko vojno posojilo.

Finančni minister je priporočal vojno posojilo tako-le:

Posojilo se izda v obliki večletnega posojila (40 let) in pa za krajšo dobo. Obligacije se glase na imetnika in se obrestujejo po 5 $\frac{1}{2}$ % posticipando. Posojilo se vrne v nominalni vrednosti v letih do 1958 potom žrebanja. Finančni minister ima pravico izžrebanje žvišati ali pa ostanek proti trimesečni odpovedi izplačati. Izplačevanje obresti in amortizacije se izvrši brez vsacega obdavčevanja. Posojilo za dolgo vrsto let je posebno ugodno za široke sloje ljudstva kot najbolj ugodna naložitev kapitala, kot zagotovitev rente, posebno pa za hranilce, ustanove, zaklade, cerkveno premoženje itd. Lastnikom posojila za kratko dobo je na prosto voljo dano na dan zapadlega kupona odpovedati kapital na 6 mesecev, finančnemu ministru pa vsaki čas na 3 mesece. Avstro-ogrska banka dovoli proti vložitvi obligacij vojnega posojila do 75% proti obrestovanju, ki je za pol odstotka nižje od obrestovanja vojnega posojila, tako da se lahko pol odstotka porabi za amortizacijo dolga pri avstro-ogrski banki, in ostane po preteku ene dobe dotičnemu podpisovalcu vojnega posojila kapital čist kot last; kolika pridobitev na narodnem premoženju. Tudi

Ameriško pismo.

Balbun, Canal Zone, Panama.

V rodovitni, vedno topli in zeleni Panama je izpeljan in izkopan čudoviti kanal iz Atlantskega oceana do Pacifika, Kanal sam na sebi ni tako čudovit, če bi ne bil tako na visokem, da voda oceanov ne more notri.

Calebra Cut (prerez) je nad sto čevljev visok. Imajo umetno narejeno jezero iz bližnje reke, iz katere je napeljana voda v jezero (Gaton lake), iz jezera pa dobivajo vodo za kanal. Velike železne zatvornice pridržujejo vodo na visočinah in jo zopet spuščajo v druge nižje zatvornice, kadar imajo parnik v kanalu. Do 30 čevljev spustijo vodo v zatvornico ali pa zopet vzdignejo vodo za to-

liko, kadar gre parnik navzgor. Parniki, kadar spuščajo vodo v zatvornice ali pa dvigajo vodo v zatvornicah, stoje in čakajo, da se napolnijo prostori med zatvornicami in potem vzdignejo s parnikom vred navzgor.

Pri zatvornicah je kanal ves cementiran in lepo okrašen z električnimi lučicami. Celo obratovanje vodi močan električni tok.

Ljudje te ljudovlade so majhne rasti, govore mešan španjolski jezik in so bolj leni. Zemlja je plodna. Razno tropično sadje raste divje po gozdih, kakor pomaranče, banane, dateljni, mange in druge vrste sadje toplih krajev. Raznih vrst ptičev kakor papig je vse polno. Glavno mesto je Panama Ciudad (City). Ulice so jako ozke. Na oknih in vratih ni šip. Mnoge hiše sploh nimajo vrat.

Nekateri imajo na oknih in vratih žične mreže, tako da ne morejo komarji v notranjost sob,

Dekleta se poročajo v zelo zgodnji mladosti ter se večkrat vidi, da je hčerka kakih pet let stara skoraj tako velika, kot njena mlada mamica.

Amerikanci imajo dobra dela tukaj in se dobro počutijo. Ljudem drugih narodnostij pa plačajo komaj za življenje. Koder so Amerikanci naseljeni, imajo izvrstna gledališča, kopališča in druga zabavišča.

S slovensko-bratskim pozdravom

Joseph Lenic,
Box 15, Corozal, C. Z.,
Panama.

na druge vrednostne papirje dovoljuje avstro-ogrška banka predujeme za vojno posojilo. Obligacije vojnih posojil se tudi sprejemajo kot plačilo za davek na vojne dobičke. Rentabiliteta se menja z ozirom na zrebanje vojnih obligacij od 7-3 % — 6 06 % na leto. Država je najsigurnejši dolžnik in ne more nikdar falirati. Premoženje je torej pri državi najbolj varno in najbolj plodonosno naloženo. Kdor hoče od obresti svojega prisluzenega kapitala v poznejših letih mirno in udobno živeti, naj podpiše vojno posojilo.

Spominu dr. Janezu Ev. Kreku.

Kot iskra vzneta ruši vse ovire,
ko misel silna švigne, pali, vžiga
v brezpotju mej celo svetove dviga,
le duh močan jo vodi v prave tire.

In v dušnem carstvu mu srce te vire,
ko se v molitvi, delu, k Bogu dviga,
prečišča v skušnjah in ljubav plodi ga,
da v blagor duhovnih se razvire.

Tako si Ti trpečih vseh teženje
z močjo velike misli k cilju vsmeril,
osvetlil noč, poživil v nas hotenje.

Dasi Tvoj duh se v nas bo še stoteril,
skoz žitje roke manjka nam v življenje
tja, kamor Ti si naš korak nameril.

Fran Radešček.

Katoliško prosvetno društvo v Novem mestu priredi ob priliki četrte obletnice dr. Krekove smrti v Rokodelskem domu v soboto 8. t. m. točno ob 8. uri zvečer

Krekov večer.

Na sporedu so: pozdrav predsednika, slavnostni govor prof. Kovača, deklamacije, violinske in pevske točke itd. — Vstopnina prosta. — Vabljeni so vsi častilci Krekovega spomina.

Tedenske novice.

V počaščenje spomina dr. Kreka bo v soboto, na dan četrte obletnice njegove smrti, ob 7. uri zjutraj sv. maša zadušnica, katere se udeležijo vsi častilci nepozabnega slovenskega genija.

Orli in Orlice se udeležijo v kroju in korporativno sv. maše zadušnice za pokojnim dr. Krekom. Zbirališče v Rokodelskem domu ob pol 7. uri zjutraj. Tudi bratje iz okolice naj pridejo.

Sestanek zaupnikov ob obilni udeležbi v Rokodelskem domu, je posetil naš voditelj gospod dr. Korošec, ki je pojasnil v dveurnem govoru zunanji in notranji položaj naše države, ugotovil smernice SLS za bližnjo bodočnost in pozval naše pristaše na vztrajno delo za uveljavljanje naših načel in gospodarskega programa. Njegov govor je bil spre-

jet z burnim odobravanjem in istotako zapleten g. dr. Korošcu in poslancem Jugoslovanskega kluba.

Županska zveza se je ustanovila pretečeni ponedeljek v Novem mestu za novomeški politični okraj. O važnosti in potrebi županske zveze je poročal predsednik „Županske zveze za Slovenijo“ g. poslanec Stanovnik. V odbor so bili izvoljeni: Alojz Vovk, župan, Gotna vas, načelnik. Josip Beve, St. Peter. Ivan Pezdirc, Toplice. Ivan Sinkovec, župan, Ambrus. Anton Turk, Bršljin. Franc Golob, Leskovec. dr. Josip Fischinger, odbornik, Novo mesto. Fran Drenik, Mirna peč. Josip Bule, župan, Mirna. Josip Zafran, Dol. Ponikve. Adolf Pečjak, župan, Toplice. — Imenovani odbor ima v ponedeljek 10. t. m. v Rokodelskem domu ob 10. uri svojo prvo sejo, na kateri se bo odbor konstituiral v zmislu pravil. Gg. odborniki naj se seje zanesljivo udeležijo.

Novomeško orlovsko okrožje ima 5. sejo okrožnega sveta v nedeljo dne 16. t. m. v navadnih prostorih v Novem mestu ob 9. dopoldne. Odseki pošljite načelnike in predsednike. Bog živi! — Predsednik.

Orlom. Orlicam in prijateljem na znanje. „Orlič“, glasilo orlovske mladine je nastopil svoj drugi letnik. Večji je kakor dosedaj in ima bogatejšo vsebino. Cena je pa ostala stara: 2 Dinara za odseke in krožke, ki naroče za ves svoj naraščaj pod skupnim zavitkom, 4 Din. za tiste, ki naroče poedine izvode. List je za naše male zelo primeren in bodi vsem toplo priporočen. Naroča se pri upravnistvu „Orliča“ v Kamniku, Gorenjsko. — Nujno prosimo zlasti naraščajnska vodstva, da vse izvode razpečajo in čimprej poravnajo naročnino. — Tudi naše prijatelje med odraslimi prijazno vabimo, da si list naroče. Imeli bodo vpogled v naše mladinsko gibanje in s skromno naročnino bodo podprli dobro stvar. Bog živi! — Uprava „Orliča“.

Pomotoma je zadnjič v poročilu o seji Kat. prosvetnega društva izostalo ime odbornice gđe. Micike Turkove iz Bršljina, kar s tem popravljamo.

Pouk v srbščini je v ponedeljek večer urednik Radešček otvoril za člane naših prosvetnih društev z uvodnim predavanjem v srbškem jeziku ter pojasnil glavno karakteristiko cirilskih črk. Reden pouk se začne v ponedeljek točno ob pol 7. uri zvečer in potem vsak ponedeljek in petek v Rokodelskem domu. Zanimanje je veliko, naj bi tudi vztrajnost bila temu eeaka.

Umrla je gospa Antonija Košičak, soproga gostilničarja in posestnika v Novem mestu. — V ženski bolnici pa je umrla gospa Marija Grebenc, soproga mizarja v Kandiji. — N. v m. p.!

Umrla je v Črnomlju po kratki boleznivi vdova Ana Kolbezen, previdena s sv. zakramenti v 84 letu starosti, mati župnega upravitelja v pok. L. Kolbezen. Bodi ji blag spomin! N. v m. p.!

Pogreb g. Iv. Krajca se je vršil 22. sept. ob veliki udeležbi uradništva, trgovstva, raznih društev, šolske mladine, profesorjev in učiteljev ter ostalega občinstva. V kapelici pri Božjem grobu je bila izpostavljena hrastova krsta z vencem. Do mostu je vodil sprevod č. g. župnik šmihelski z g. kaplanom ob asistenci č. gg. oo. frančiškanov in Usmiljenih bratov, odtod pa je prevzel vodstvo mil. g. prošt dr. Elbert s preč. gg. kanoniki na

pokopališče, kjer so pevci ob odprtem grobu zapeli Prešernovo „Blagor mu“. — Pokojnik je bil lastnik novomeške tiskarne. Založil je ponatis obširnega Valvazorjevega dela „Die Ehre des Herzogtums Krains“ v lastno zgubo, dalje Spise Kristofa Šmida za mladino, Narodno biblioteko in mnogo drugih. Bil je občespoštovan mož, član in odbornik raznih društev. V svoji visoki starosti seveda ni imel umevanja za politiko sedanjega časa, sicer pa je bil vedno zvest katoliški veri in njenim načelom. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Poroke. G. Anton Prudič, davčni uradnik v Novem mestu se je poročil z gđe. H. Strel, učiteljico v Kočevju. — G. Ciril Klinar, zavirač drž. žel. v Novem mestu se je poročil z gđe. Ivano Kokovica.

Pošten najditelj se prosi, naj vrne deležno deležno knjižico z denarjem nad 4000 K, ki so bile izgubljene (ukradene?) v torek popoldne v vlakcu na potu Metlika—Novo mesto. Denar naj se proti primerni odškodnini odda ali v uredništvo „Sedanjosti“ ali pošlje lastniku, čigar ime je v knjižici.

Pokrajinska uprava nam je z odlokom št. 9688 z dne 16. sept. t. l. poslala šele v soboto dostavljen poziv radi agitacije za novo investacijsko posojilo. Ali bi ne bilo primernejše nasloviti tak poziv na liste, ki so prejeli plačano oglas.

Ljubljana je dobila za župana socialnega demokrata dr. Periča in za podžupana narodnega socialista Ambrožiča. Policajdemokratom in centralistom to seveda ne gre v glavo.

Pogorelo je popolnoma posestvo Frančiške Mariško v Stranski vasi pri Dobrovi, nato pa je vpepelil požar tudi hišo njenega sosedu Franceta Velkavrha. Škoda je skoraj polmilijonska. Zažgal je neki otrok. — Pazite na otroke!

Trst je jugoslovanski, kar se je pokazalo s tem, da je sedaj več kot deset tisoč delavcev odpuščenih od dela, ker je pomorska trgovina skoraj popolnoma opuščena. Temu ne bo pomagala generalna stavka, pač pa priklopitev Trsta k Jugoslaviji. Seveda govoriti o tem Pašiču in tržaškimi fašistom pomenja nositi vodo v morje.

Hišna preiskava se je vršila 26. septembra v prostorih gorjunjadgonske zadruge, posojilnice, tiskarne in uredništva „Murske Straže“. Neka znana samostojnska podla duša — kakoc javlja „M. S.“ — je namreč ovadila oblasti, češ, da imajo „klerikaleci“ skrito v svojih prostorih 138 pušk in 2 zaboja municije. Ni nam treba zanikavati to gorostasno laž, ki je značilna za liberalce obeh imen. Preiskavo je vodil na svoj način Karabajič, ki je pred kratkem prišel iz Srbije in ki ne pozna naših razmer.

Policajdemokracija. Okrajno glavarstvo v Celju je obsodilo na 1000 kron globe in 14 dni zapore g. kaplana Zupaniča v Grižah, ker je po končani maši odšel izpred oltarja predno se je odpela državna himna, katero je gosp. kaplan sam naročil in iz svojega plačal. — No, v policijskem režimu je vse mogoče.

O Puolju pravi dr. Kukovec, da je bil še par mesecev pred volitvami podpredsednik liberalne stranke in da je ustanovil samostojnsko stranko, ki se je odcepila od drugih kmetskih strank, samo kot dober računar, da onemogoči sodelovanje SLS z radikalno stranko. Po naše bi se reklo, da je le tisti dober računar, ki sebe in

druge dobro proda. Nečistnice prodajajo sebe in izdajalci pa druge.

Sokol v Radečah nas prosi za ugotovitev, da obsojeni Franc Langer ni niti odbornik, niti član tega društva, kar lojalno popravljamo.

Kolinsko kavino primes uporabljajo vse varčne gospodije kot izboren domač izdelek,

Ameriški novičar.

Raznoterosti. Premogarska stavka v West Virginiji je bila zadušena v krvi. — Brezposelnost delavstva je še vedno velika in zadaja mnogo skrbi vladi in prebivalstvu. Dasi so skladišča hrane prenapolnjena, vendar preti pomanjkanje, surovine za obleko in drugo gnijejo in trohne, les za stavbe se uničuje na kupih, premogovnike in rudnike poplavlja voda, v tovarnah vlada tema — vse je zapuščeno in mrtvo, medtem pa milijoni

in milijoni brezposelnih strada in s strahom pričakuje zime, pomanjkanja in beda. Draginja pa vedno bolj narašča, le še mleko in kruh stoji na zmerni višini. — V Clevelandu in v Toledu sta bila z veliko slovesnostjo vstoličena zopet dva nova škofa ob navzočnosti dveh nadškofov, več škofov, opatov, na stotine duhovnikov in velike množice vernikov. — V Evelethu, Minn. je prejelo prvo sveto obhajilo 215 slovenskih otrok. — Župnik Trunk, bivši ravnatelj družbe sv. Mohorja, se je vrnil v Ameriko in prevzel v oskrbo češko župnijo. — V Ameriko sta se vrnila oba brata župnika

Trobec. — Iz Clevelanda so se pripeljali v avtomobilu v Joliet gg. Math, Janez in Anton Grdina z gospo Hafner in družino Jakšičevo.

Poročila sta se v Ely Jožef Ballek z Marijo Košar.

Umrli so v Ely, Minn. Alojz Čenta iz Škemavca pri Vel. Laščah. — V Steeltonu Bara Matjašič iz Rakovca pri Metliki. — V Jolietu Franc Bučar iz Blata pri Grosuplju. — V Clevelandu Marija Kosec iz Kamnika.

V Slovenski eskomptni banki v Novem mestu se plačujejo dolarji po najvišjem dnevnem kurzu.

Oglašujte
v „Sedanjosti“.

Zahvala.

Povodom bridke izgube našega ljubljenega očeta, tasta, strica, gospoda

IVANA KRAJCA

bivšega tiskarnarja, založnika in ravnatelja mestne hranilnice v Novem mestu

izrekamo tem potom vsem sočuvstvujočim najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo premil. proštu S. Elbertu in čč. duhovščini, novomeškemu Sokolu in katol. društvu rokodelskih pomočnikov, ki sta se udeležila pogreba z zastavami, ljudski šoli, zastopnikom mestne in smihelske občine, hranilnici, številnim prijateljem in znancem ter mnogobrojnemu občinstvu, I. Hladniku in številnim pevcem za prekrasni «Blagor mu» iskrena hvala.

Novo mesto, dne 30. septembra 1921.

Žalujoči ostali.

Kupujem kostanj in jabolka

v vsaki množini in po najvišjih dnevnih cenah. — Istotam se sprejme

služkinja. Tomo Zagajski,
Novo mesto št. 86 in 123.

Pošten krojaški pomočnik

se sprejme takoj v trajno delo!

Franc Pelko, Novo mesto

Dekla ali kuharica za vse

za 2 osebi išče se za Maribor. — Potni stroški se povrnejo po šestmesečnem službovanju. Plača 200 do 300 K mesečno. Piše naj se na „Sever“, Maribor, Aleksandrova cesta 53

TISKARNA - KNJIGARNA - KNJIGOVEZNICA J. KRAJEC NASL., NOVO MESTO

se priporoča p. n. uradom, gg. trgovcem in slav. občinstvu za vsakovrstna naročila.

Naznanilo!

Naznanjava slavnemu občinstvu, da sva kupila znano veletrgovino in posestvo Oskarla Reiterja v Slovenjgradcu, katero bova ravno v istih strokah, kakor s špecerijo, manufakturno in deželnimi pridelki vodila naprej ter se priporoča slavnemu občinstvu za blagohotno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Oskar Reiter-ja nasl. BRATA KOPAČ, Slovenjgradec.

Gospodarska Zveza

centrala za skupni nakup v Ljubljani

Podružnica v Novem mestu

ima v zalogi vse špecerijsko in kolonialno blago, izvrstno domačo svinjsko mast, razna umetna gnojila, žveplo za trte, galico, cement itd.

Lahki in težki bencin
za poljedelske stroje.

Kapital:
2) 000 000 kron

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog
8.000.000 kron

Intenzivna skupnost s Hrvat. Eskomptno
Banko in Srbsko Banko v Zagrebu.

PODRUŽNICA NOVO MESTO

Izvršuje vse bančne transakcije
najkulantneje!

Eskompt menic, uradov, faktur. — Akreditivi. — Borza.

Hranilne vloge. — Nakup in prodaja: efektov, deviz in valut.

Dolarji se kupujejo po najvišjem dnevnem kurzu